

NARODNA KNJIŽNICA I ČITAONICA SISAK
Sisak, Rimska bb
OIB: 57078326972
Tel./ fax.: 044/521-527

KLASA: 115-01/11-01/01
URBROJ: 2176/05-20-11-2

Sisak, 13.lipnja 2011.

Na temelju članka 9. Zakona o zaštiti od požara (Narodne novine br .58/93) a u svezi s člankom 5. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara (Narodne novine br .35/94) , članka 34. i članka 52.Statuta Narodne knjižnice i čitaonice Sisak, Upravno vijeće Narodne knjižnice i čitaonice Sisak (u tekstu koji slijedi: NKČS) na svojoj 18.sjednici održanoj 13.lipnja 2011. godine donijelo je

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

1.TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom razrađuju se pojedine odredbe Zakona o zaštiti od požara, propisa donesenih na temelju Zakona, kao i drugih zakona i propisa čijim se pojedinim odredbama uređuju pitanja od značaja za sprečavanje požara i drugih nesreća te gubitak ili oštećenje sredstava za rad i zaštitu života i zdravlja ljudi.

Članak 2.

Ovim Pravilnikom uređuju se:

-mjere zaštite od požara kojima se otklanja ili smanjuje opasnost od nastajanja požara;

- način upoznavanja djelatnika prilikom stupanja na rad ili rasporeda s jednog radnog mesta na drugo o opasnostima od požara na tom radnom mjestu;
- obveze djelatnika zaduženih za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara; -obveze voditelja i drugih djelatnika za provedbu mjera zaštite od požara i odgovornosti zbog neprimjenjivanja propisanih ili naređenih mjera zaštite od požara;
- dužnosti djelatnika u slučaju nastajanja požara; -prijelazne i završne odredbe

Članak 3.

Projektna dokumentacija, razne analize, nalazi i mišljenja, uvjerenja, svjedodžbe, upisnici i druge isprave iz područja zaštite od požara pohranjuju se u zbirku isprava.

Članak 4.

Sustav zaštite od požara i tehnoloških eksplozija obuhvaća norme ponašanja djelatnika i trećih osoba za vrijeme rada, kretanja i zadržavanja u građevinama i na prostoru NKČS, kao i tehničke normative, norme i upute u svezi građevina, pogona i drugih sredstava rada. Zaštita od požara obuhvaća skup mjera i radnji, normative, upravne, organizacijske, tehničke, obrazovne, propagandne naravi utvrđene Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave i ovim Pravilnikom, čijim se izborom i primjenom postiže veći stupanj zaštite od požara.

Članak 5.

Svaki djelatnik dužan je provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu rada na način kako je utvrđeno Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinice lokalne uprave i samouprave, ovim Pravilnikom i drugim posebnim uputama, upozorenjima ili zabranama.

Obveze provođenja mjera zaštite od požara utvrđene stavkom 1. ovoga članka odnose se na sve osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze na radu u NKČS radi privremenog ili povremenog obavljanja posla te radi obavljanja posla po posebnom ugovoru.

Djelatnici drugih poduzeća koji obavljaju određene poslove za NKČS u njenim prostorijama i prostorima dužni su provoditi mjere zaštite od požara prilikom obavljanja tih radnji i držati se naredbi i naputaka odgovorne osobe za zaštitu od požara.

Odgovornu osobu za provođenje mjera zaštite od požara prije početka izvođenja radova imenuje vanjski izvođač radova, koji je dužan ime odgovorne osobe navesti u zahtjevu za izdavanje dozvole za rad koju mu izdaje odgovorna osoba za zaštitu od požara GMS-a (u tekstu slijedi odgovorna osoba).

II. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 6.

U cilju otklanjanja uzroka nastajanja požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom u građevinama, građevinskim dijelovima kao i na prostorima oko njih, i ostalim prostorima, razvrstanim u četvrtu kategoriju ugroženosti, primjenjuju se mjere zaštite od požara koje se odnose na :

- projektiranje i izvođenje radova na adaptaciji ili rekonstrukciji na postojećim građevinama i građevinskim dijelovima, odnosno projektiranje i izgradnju novih građevina i građevinskih dijelova, kao i izgradnju privremenih, te ugradnju uređaja i opreme u njima;
- izvođenje i održavanje raznih instalacija (elektroinstalacija, plinskih, gromobranskih, ventilacijskih, toplinskih, kanalizacijskih, za transport tekućina i slično) tako da ne predstavljaju opasnost od požara;
- skladištenje i čuvanje zapaljivih tekućina i plinova, eksplozivnih, otrovnih i drugih opasnih tvari u za to izgrađenim građevinama ili na prostorima;
- čuvanje i korištenje zapaljivih tekućina, tekućih plinova i drugih opasnih tvari koje se drže za potrebe tehnološkog procesa, te u drugim pomoćnim prostorijama;
- pretakanje, prijevoz i prenošenje zapaljivih i eksplozivnih tvari;
- skladištenje lakozapaljivih, zapaljivih, eksplozivnih i drugih opasnih tvari;
- određivanje mesta i uvjeta za čuvanje masnih krpa, pamučnjaka i drugih zapaljivih i samozapaljivih otpadaka koji se nalaze u prostorijama;
- određivanje posebnog načina zaštite u građevinama i njihovim dijelovima u kojima se koriste zapaljive tekućine ili druge zapaljive opasne tvari koje zbog isparavanja ili stvaranja eksplozivnih smjesa mogu prouzročiti požar ili eksploziju;
- postavljanje raznih upozorenja, uputa, informacija i oznaka zabrana (o pušenju, unošenju otvorene vatre, zabrani zavarivanja i sl.);
- održavanje čistoće u građevinama i njihovim dijelovima, odnosno uklanjanje otpadaka i drugih zapaljivih tvari, na to određena mesta;
- označavanje i održavanje ulaza, izlaza, prolaza i protupožarnih putova unutar građevina i prostora oko njih za prilaz, odnosno prolaz vatrogasnih vozila;
- uporabu uređaja za grijanje i njihovo održavanje kao i druge mjere zavisno od postojećih opasnosti;
- opskrblijenost građevina i građevinskih dijelova hidrantima, vatrogasnim aparatima i drugom propisanom opremom i uređajima za gašenje požara, a čiji se broj, vrsta i lokacija utvrđuju Pravilnikom o održavanju i izboru vatrogasnih aparata

Članak 7.

Prilikom određivanja mjera zaštite od požara koriste se postojeći zakonski i tehnički propisi i mjere zaštite (osnovne mjere zaštite od požara), a ostale mjere zaštite od požara reguliraju se ovim Pravilnikom kojim se propisuju dodatne mjere zaštite od požara.

1.) OSNOVNE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 8.

Pod osnovnim mjerama zaštite od požara prema ovom Pravilniku smatraju se građevinske mjere zaštite od požara, mjere zaštite od požara na električnim uređajima i instalacijama, mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama, te mjere zaštite od požara na instalacijama ventilacije i grijanja.

a) Građevinske mjere zaštite od požara

Članak 9.

Pod građevinskim mjerama zaštite od požara smatra se svaka građevinska aktivnost prilikom adaptacije ili rekonstrukcije ili gradnje čiji je cilj:

- zaštita osoba koje se nalaze u građevini i građevinskim dijelovima,
- zaštita drugih osoba koje se nalaze u njihovoј neposrednoj blizini,
- sprečavanje širenja požara - lokaliziranje (prvenstveno izvan područja građevine i njenih dijelova),
- očuvanje vrijednosti i dobra u građevini i građevinskim dijelovima, te
- očuvanje same građevine i njenih dijelova.

Članak 10.

Građevinske mjere zaštite od požara treba provoditi prilikom adaptacije ili rekonstrukcije ili gradnje nove građevine ili dijela građevine.

Članak 11.

Građevinske mjere zaštite od požara sastoje se i od pregleda postojećeg stanja građevine i njenih dijelova, materijala i konstrukcije u određenim rokovima te izvođenja radova po dokumentaciji za koju je dana suglasnost.

Građevinske konstrukcije se pregledavaju radi utvrđivanja stanja otpornosti protiv požara.

Izlazi i izlazni putovi

Članak 12.

Cjelokupan prostor na hodnicima i stubištima i drugim evaluacijskim putovima mora uvijek biti slobodan i nezakrčen.

Nagazna površina podova na izlazima i izlaznim putovima ne smije imati nikakvih mehaničkih oštećenja, napuknuća, te ne smije biti neravna, niti imati nagle promjene visine. Podne obloge, tepisi (tepisoni) kao i mobilni prekrivači moraju biti izrađeni od samogasivog materijala i dobro pričvršćeni za podlogu. Oštećeni dijelovi na njima ne smiju se krpati. Oštećeni dijelovi podnih obloga moraju se u cijelosti izmijeniti.

Članak 13.

Na izlazima i izlaznim putovima namijenjenim za evakuaciju smjer izlaza mora biti vidljivo označen natpisom i strjelicom (standardnim simbolima) tako da su vidljivi i danju i noću. Osvjetljenje oznaka za evakuaciju može zamijeniti i izrada tih oznaka na fluorescentnoj podlozi.

Članak 14.

Putovi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da neovisno vode na ulicu ili otvoren siguran prostor dovoljno prostran da se osobama koje sudjeluju u evakuaciji omogući odmicanje od građevine te brzo i sigurno napuštanje tog prostora.

Najveća dužina evakuacije osoba do sigurnog prostora može iznositi 50m u prizemlju i 30m u katnim objektima.

Dužina puta evakuacije može se odrediti i računski, koristeći pri tome horizontalnu brzinu kretanja osoba i vrijeme koje se smatra dovoljnim za udaljavanje do sigurnog prostora, te otpornost konstrukcije na požar.

Vrata na putovima evakuacije moraju biti izvedena tako da se mogu otvarati u namjeravanom smjeru evakuacije. Ta vrata moraju biti zakretna i izvedena od negorivog materijala.

Rukohvati i ograde na stepeništu trebaju biti stabilno pričvršćeni za konstrukciju građevine.

Članak 15.

Sva vrata u građevini ili građevinskom dijelu moraju se lako zatvarati i otvarati.

Sva vrata se moraju otvarati u smjeru izlaženja (evakuacije) a na vratima se ne smije mijenjati smjer otvaranja niti se smiju privremeno ili stalno ukloniti.

Ako su vrata ostakljena, staklo na njima ne smije biti napuknuto ili razbijeno.

Sva vrata u skladištima trebaju biti od negorivog materijala, a vrata između požarnih sektora moraju imati odgovarajuću vatrootpornost, ovisno o požarnom opterećenju u tim požarnim sektorima.

Članak 16.

Svi prozori predviđeni za otvaranje moraju se lako dati otvarati i zatvarati s poda.

Prozori kao nadsvjetla mogu se postavljati u pregradnim zidovima samo unutar požarnog sektora.

Prozorska stakla ne smiju biti napuknuta ili razbijena.

Ostakljenost prozora tankim stakлом (debljine 3 mm) koje se u fasadnim zidovima nekih građevina koriste kao otvori za odvođenje dima i topline u slučaju požara, moraju biti izvedena na takav način da se onemogući širenje požara okomito po fasadi.

Zidovi, stupovi i stropovi

Članak 17.

Sve preinake na zidovima mogu se obavljati samo na temelju dobivene suglasnosti na tehničku dokumentaciju od inspekcije zaštite od požara kad se radi o rekonstrukciji ili gradnji nove građevine za koju treba građevna dozvola ili dozvola odgovorne osobe za zaštitu od požara GMS-a za ostale slučajeve.

Oštećenja na zidovima (pukotine, otpadanje) treba popraviti. Popravlja se s materijalom istih protupožarnih karakteristika kao i prijašnji.

U blizini zidova od gorivog materijala ne smiju se postavljati naprave za zagrijavanje niti drugi izvori topline.

Članak 18.

Zaštitni premazi (boje) trebaju se obnavljati ako su se počeli ljuštiti ili otpadati.

Premazi se ne smiju stavljati na stare premaze već se površina morav prije očistiti.

Pregled zidova i stupova mora se obavljati jedanput u godini, požarnih zidova svakih šest mjeseci, a mjesta prolaza instalacija kroz požarne zidove svaka tri mjeseca.

Članak 19.

Za drvene međukatne konstrukcije sa zaštitnom oblogom i premazom protiv gorenja, potrebno je kontrolirati stanje obloge. Takva obloga se ne smije djelomično uklanjati radi ovješenja uređaja, rasvjetnih tijela i slično, kao i radi provođenja instalacija.

Kod međukatnih konstrukcija koje imaju veću otpornost na požar (namjena im je sprečavanje širenja požara po vertikali) ne smiju se ostavljati nezaštićeni otvori. U takvom slučaju svi međuprostori se moraju brvtiti negorivim vatrootpornim materijalom.

Zaštitne obloge i premazi moraju cijelom površinom prekrivati strop, ne smiju imati oštećenja, pukotine i biti odvojeni od stropne površine.

Članak 20.

U prostorijama gdje može doći do razlijevanja zapaljivih tekućina ne smiju se postavljati pokrivači od gorivog materijala, a pod mora biti nepropustan (bez pukotina i oštećenja).

Svi podovi bez obzira na kakvu su međukatnu konstrukciju postavljeni ne smiju imati nezaštićene otvore. Svaki otvor ili oštećenje u padu radi izvođenja bilo kakvih radova mora se odmah dovesti u prijašnje stanje. Otvori za provođenje instalacija moraju biti zabrtvljeni vatrootpornim materijalom.

Pregled podova treba vršiti jedanput godišnje, a pokrivača i eventualnih otvora svakih šest mjeseci.

Pokrovi i krovišta

Članak 21.

Pri izgradnji krovišta treba se držati sljedećeg:

- izbjegavati skladišta s tavanskim prostorom, a također i sve krovne konstrukcije sa šupljinama;
- krovišta u pravilu trebaju biti puna, izvedena od negorivog materijala; -gorivi materijal može se upotrebljavati samo u minimalnim količinama koliko je potrebno za hidroizolaciju (ne toplinsku);
- krovište treba pratiti požarni sektor tako da se njime ne može proširiti požar iz jednog sektora u drugi.

Radi toga treba izvesti na granici požarnih sektora produžetke požarnih zidova iznad krovišta najmanje 30 cm. ili s obje strane granice sektora izvesti potpuno negoriv dio krovišta širine 2x160 cm;

-konstrukcija krovišta treba imati optimalnu otpornost protiv požara a najmanje 30 min., što se kod neotpornih konstrukcija postiže protupožarnim premazima;

Članak 22.

Krovni pokrivač ne smije imati mehaničkih oštećenja.

Ako je krovište izvedeno s određenom otpornosti protiv požara, nosive krovne konstrukcije i pokrivači ne smiju se popravljati s gorivim materijalom.

U prostoru tavana ne smiju se ostavljati niti držati nikakvi gorivi građevinski materijali niti predmeti koji mogu uzrokovati požar.

Ako se upotrebljava izolacijska masa u vrućem stanju, topljenje mase ne smije se obavljati na krovišnom prostoru, već se mora dopremiti na krovište u zatvorenim posudama.

Na sve dijelove krovišta treba biti omogućen pristup barem jednim metalnim penjalicama.

Dimnjaci

Članak 23.

Vratašca dimnjaka moraju se izvesti iz čistog i negorivog materijala, s okvirom koji mora biti dobro pripasan otvoru, prostoru i bez mogućnosti propuštanja dima.

Vratašca se stavljuju u pravilu u podrumu i na tavanu. Ne smije biti u skladišnim prostorijama, spremištima, garažama, prostoru za smještaj ili preradu lakozapaljivih tvari.

Pristup do vratašca mora uvijek biti slobodan.

Zidovi zidanih dimnjaka u tavanskim prostorijama ili potkroviju i iznad njega moraju biti bez oštećenja (pukotina).

Pregled tavanskih prostora, te dimnjaka treba obaviti prije početka loženja i nakon završetka sezone loženja.

Prometnice i prilazi

Članak 24.

Pristupne ceste i požarni putovi moraju biti stalno održavani glede sposobnosti za promet vozilima tako:

- da se čisti snijeg;
- da se na njima ne obavljaju nikakvi građevinski radovi (prekop) dok nije osiguran drugi pristup do građevina (zaobilaznica, premoštenje preko prekopa i sl.),
- da nisu zakrčeni vozilima, te
- da su opskrbljeni odgovarajućom signalizacijom i znakovima.

Potrebno je osigurati da je na slobodnom prostoru oko građevina omogućen pristup nadzemnim ili podzemnim hidrantima.

b) Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima

Članak 25.

U glavnom razvodnom ormaru kao i u razvodnim ormarićima u pojedinim prostorijama moraju biti postavljene jednopolne sheme električnih instalacija sa svim potrebnim podacima.

Članak 26.

Za isključenje električne energije nakon završenog rada ili u slučaju hitne potrebe (požar i sl.) moraju na odgovarajućim mjestima biti izvedene sklopke.

Sklopke iz stavka 1. ovog članka treba postaviti izvan zone opasnosti od požara i eksplozije.

Članak 27.

Zabranjeno je upotrebljavati krpane, neispravne ili predimenzionirane električne osigurače kao i postavljati provizorne električne instalacije.

Topljivi osigurači i automatske sklopke moraju biti tako dimenzionirani da se vodovi ne mogu pregrijavati.

Kraj - svakog osigurača i sklopke moraju biti postavljene oznake kojem strujnom krugu pripada osigurač i sklopka.

Izmjenu električnih osigurača ili druge poslove na električnim izolacijama i uređajima mogu obavljati samo zaduženi i ovlašteni električari.

Zamjena osigurača mora se obavljati samo originalnim ulošcima. Ispitivanje zaštite od kratkog spoja i preopterećenja mora se obavljati svake dvije godine, a nađene nedostatke treba odmah ukloniti.

Članak 28.

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama gdje su postavljeni.

Prostor oko razvodnih ormara mora uvijek biti sloboden. Razvodni ormari moraju biti zaključani kako bi se onemogućio pristup neovlaštenim osobama.

Ključevi ormara moraju se nalaziti kod dežurnog električara, odnosno na za to određenom mjestu.

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni da pri isključenju električne energije ostanu uključena trošila za nužnu rasvjetu, vatrogasne crpke i slično. Prilikom nestanka napona iz mreže, ta se trošila trebaju automatski napajati iz pomoćnog elektroenergetskog izvora.

Članak 29.

Sklopke u razvodnim ormarima moraju biti tako izvedene da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama, te moraju odgovarati zahtjevima glede njihove namjene.

U pojedinim prostorijama moraju se u ormare postavljati sklopke koje isključuju cjelokupnu instalaciju osim općeg i sigurnosnog osvjetljenja.

Na sklopkama moraju biti jasno označeni položaji isključeno - uključeno, time da taj položaj označava i signalna žaruljica.

Razvodni ormari sa sklopkama za isključivanje moraju se ispitivati svake dvije godine.

Električne instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da mjesta gdje se koriste ne predstavljaju opasnost od požara.

Članak 30.

O svakom obavljenom pregledu i ispitivanju električnih instalacija i uređaja ispitivač je dužan izdati pisani nalog iz kojeg će biti vidljivo koji su nedostaci prilikom pregleda utvrđeni i što se treba učiniti da se ukloni nedostatak glede zaštite od požara.

Električne instalacije i uređaji moraju se stalno održavati sukladno vrijedećim normama i odredbama propisa za određene elektro uređaje i instalacije.

c) Mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama

d)

Članak 31.

Na svim građevinama u kojima se obavlja djelatnost ili borave ljudi moraju biti postavljene gromobranske instalacije glede tehničkih propisa o gromobranima.

Gromobraska instalacija mora biti izvedena, održavana i postavljena tako da se spriječi svaka mogućnost nastanka požara zbog atmosferskog pražnjenja.

O gromobranskim instalacijama svih građevina mora postojati tehnička dokumentacija i mora se voditi reviziona knjiga gromobranskih instalacija.

Članak 32.

Pregled gromobranskih instalacija tijekom upotrebe mora se obavljati: -poslije svakog popravka,

-nakon svakog udara groma u građevinu ili instalaciju,

-u redovnim periodičnim razmacima, ovisno o vrsti građevine ili njenog građevinskog dijela, sukladno važećim propisima svakih pet godina.

O svakom pregledu mora se sastaviti zapisnik u koji se unose sve vrijednosti dobivene pregledom i mjeranjem i iz njih se mora vidjeti da li je instalacija ispravna i koji su popravci eventualno potrebni na njoj.

2. OSTALE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

a) Općenito

Članak 33.

U određenim dijelovima građevina u kojima se drže ili koriste zapaljive i eksplozivne tekućine i plinovi, drugi lakozapaljivi materijali ili se stvaraju eksplozivne smjese (lakirnica, priručna skladišta zapaljivih i eksplozivnih tvari, skladišta ambalaže, prostorije u kojima se peru predmeti sa zapaljivim tekućinama) zabranjeno je pušenje, upotreba otvorenog plamena, alata koji iskri, te držanje i smještaj tvari koje su sklone samozapaljenju.

Smještaj i čuvanje navedenih tvari može se obavljati samo u posebnim građevinama ili posebnim skladišnim prostorima građevina koje su izgrađene za tu svrhu, a prema propisima o smještaju i čuvanju tih tvari.

U prostorijama u kojima se pri radu rabe spomenute tvari, one se mogu držati u propisanim posudama i u količini potreboj za rad .

Članak 34.

Zapaljive tekućine i ukapljeni naftni plin ne smiju se bacati ili ispuštati u odvodnu kanalizaciju sku mrežu.

Zabranjeno je prati strojeve i uređaje zapaljivim tekućinama dok su u radu.

Motorni benzini, a naročito etilizirani benzini, ne smiju se upotrebljavati za odmašćivanje, pranje i čišćenje predmeta.

Članak 35.

Zabranjeno je odbacivati opuške cigareta ili šibica, osim u pepeljare! si.

b) Održavanje opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara

Članak 36.

U GMS-u postavljena je ili izvedena sljedeća vatrogasna oprema i sredstva za gašenje i dojavu požara:

1. ručni vatrogasni aparati (broj, vrsta i raspored ručnih vatrogasnih aparata po prostorijama daje se u prilogu br. 1, koji je sastavni dio ovog Pravilnika);
2. sustav vatrodojave povezan s prof. vatrogasnom postrojbom Grada Siska; Vatrogasni aparati

Članak 37.

Održavanje ručnih i prijevoz vatrogasnih aparata obuhvaća redovni pregled, periodični pregled i kontrolno ispitivanje.

Članak 38.

Redovni pregled ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavlja odgovorna osoba za zaštitu od požara i to:

-Najmanje jednom mjesечно na građevinama u kojima se aparati nalaze na otvorenom prostoru;

-najmanje jednom svaka tri mjeseca, u prostorijama u kojima nema korozivne atmosfere.

Članak 39.

O uočenim nedostacima u redovnom pregledu odgovorna osoba napismeno izvješćuje ravnatelja GMS.

Redovni pregled ručnih i prijevoznih aparata u navedenim rokovima provodi se prema važećim propisima.

Članak 40.

O izvršenim radovima pregledima ručnih vatrogasnih aparata Odgovorna osoba za zaštitu od požara vodi upisnik. Obrazac upisnika o redovnim pregledima ručnih i prijevoznih aparata daje se u Prilogu br. 2, koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Periodični pregled ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavlja ovlašteno poduzeće ili radnja koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje od Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje periodičnih pregleda vatrogasnih aparata.

Periodični pregled ručnih i prijevoz vatrogasnih aparata obavlja se najmanje jednom godišnje.

Članak 41.

Odgovorna osoba zaštite od požara odgovorna je da vatrogasni aparati budu pregledani i nakon pregleda označeni odgovarajućim naljepnicama na način kako je to predviđeno važećim propisima.

Članak 42.

O izvršenim periodičnim pregledima ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata vodi se upisnik. Upisnik iz prethodnog stavka vodi odgovorna osoba zaštite od požara na obrascu br. 3 koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Članak 43.

Kontrolno ispitivanje ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata, obavlja ovlašteno poduzeće ili radnja koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje kontrolnih ispitivanja vatrogasnih aparata.

Članak 44.

Odgovorna osoba zaštite od požara odgovorna je da kontrolno ispitivanje vatrogasnih aparata bude izvršeno i aparati nakon ispitivanja označeni na način kako je to predviđeno važećim propisima.

Članak 45.

Kontrolno ispitivanje svih ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata, osim C02, koji su stariji od 15 godina obavlja se u rokovima od dvije godine.

O izvršenom kontrolnom ispitivanju ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata iz stavka 1. ovoga članka vodi se upisnik u koji se unosi datum ispitivanja, utvrđeno stanje i tko je ispitivanje obavio.

Sustav za dojavu i gašenje požara

Članak 46.

Ispitivanje sustava za dojavu i gašenje požara postavljenih u građevinama i pogonima NKČS obavlja ovlašteno poduzeće ili radnja koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova.

Članak 47.

Ispitivanje ispravnosti sustava za dojavu i gašenje požara obavlja se prema rokovima Zakonom o zaštiti od požara.

Članak 48.

Za vrijeme ispitivanja ispravnosti sustava za dojavu i gašenje požara vodi se zapisnik u koji se unose sve radnje koje se obavljaju tijekom ispitivanja. Na kraju zapisnika daje se zaključaj o ispravnosti sustava za dojavu i gašenje požara.

Zapisnik o ispitivanju potpisuje ispitivač s lijeve strane i odgovorna osoba u poduzeću koje je registrirano i ima odobrenje Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje takve djelatnosti.

Članak 49.

Odgovorna osoba zaštite od požara o izvršenim ispitivanjima vodi upisnik u koji se upisuje kad je provjera izvršena, tko ju je obavio i što je provjerom utvrđeno.

Izgled obrasca upisnika i priloge koji su njegov sastavni dio propisuje ravnatelj NKČS, ovisno o vrsti sustava.

III. USTROJSTVO I NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

- a) Općenito**
- b)**

Članak 50.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara je osnovni organizator i nositelj cijelokupnih poslova iz područja zaštite od požara i tehnoloških eksplozija na svim građevinama, građevinskim dijelovima i prostoru u vlasništvu ili na korištenju NKČS te na svim radnim mjestima.

U cilju unapređenja zaštite od požara u NKČS odgovorna osoba savjetuje ravnatelja glede potrebitih finansijskih ulaganja radi provedbe mjera zaštite od požara propisanih zakonom, podzakonskim aktima, prihvaćenih pravilima tehničke prakse u cilju povećanja sigurnosti imovine NKČS.

Poslove odgovorne osobe za zaštitu od požara može obavljati osoba koja ima srednju spremu tehničkog smjera i položen stručni ispit iz područja zaštite od požara.

Članak 51.

Odgovorna osoba pri obavljanju kontrole i nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara i eksplozija, neposredno priopćava rezultate ravnatelju NKČS i unosi ih u redovna mjeseca izvješća.

Kad odgovorna osoba pristupa izradi složenijih rješenja s područja zaštite od požara, može koristiti sve stručne službe i kadrove u NKČS.

Odgovorna osoba surađuje s drugim poduzećima, znanstvenim institucijama, profesionalnom vatrogasnog postrojbom Grada Siska i nadležnom inspekcijom zaštite od požara radi poboljšanja zaštite od požara u NKČS.

Članak 52.

Kada odgovorna osoba utvrdi da pojedini objekt ili dio objekta ne zadovoljava sigurnosne uvjete za daljnji rad, dužna je o tome napismeno izvijestiti ravnatelja.

Svaki djelatnik u NKČS dužan je što hitnije odgovornoj osobi ili ravnatelju prijaviti svaki veći poremećaj ili uočenu opasnost od požara ili eksplozije.

Članak 53.

Odgovornost ovlaštenog djelatnika i drugih djelatnika ne može se isključiti za obveze u primjeni i provedbi zaštite od požara u GMS, a koje su utvrđene ovim Pravilnikom.

Odgovorna osoba obavlja sljedeće poslove:

- kontrolu primjene propisa iz područja -zaštite od požara na projektu za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih građevina i procesa te nabavku opreme i sredstava za rad;
- kontrolu provedbe internih pravilnika i općih akata te uputa za siguran rad (zaštita od požara);
- kontrolu kretanja, zadržavanja i rada pojedinaca i vanjskih izvođača radova;

- kontrolu osposobljenosti i uvježbanosti djelatnika u rukovanju sredstvima za siguran rad i sredstvima za gašenje požara.
- kontrolu provođenja mjera zaštite od požara na radnim mjestima prilikom obavljanja svakodnevnog posla;
- prati promjenu propisa i normi iz područja zaštite od požara te sudjeluje u izradi novih ili predlaganju promjena postojećih;
- izrađuje program upoznavanja i obuku djelatnika za rukovanje opremom i sredstvima za gašenje požara, organizira i izvodi upoznavanje i obuku te vodi evidenciju o tome;
- vodi brigu o servisiranju i ispitivanju uređaja i sredstava za dojavu i gašenje požara;

Članak 54.

Prilikom obavljanja nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđenih zakonom, podzakonskim aktima, ovim Pravilnikom i napucima, odgovorna osoba zaštite od požara ima pravo:

- udaljiti djelatnika s radnog mesta ako svojim postupkom neposredno ugrožava sigurnost imovine(unosi otvorenu vatru u požarno ugrožen prostor, obavlja zavarivanje u ugroženom prostoru bez dozvole ili dodatnih mjera sigurnosti i sl.) te o tome izvijestiti ravnatelja;
- narediti prekid obavljanja svakog posla ili radnje kojom se neposredno ugrožava sigurnost imovine ili života i zdravlje ljudi;
- obaviti provjeru znanja djelatnika glede rukovanja s aparatom i opremom za gašenje požara a, onog koji pokaže nepoznavanje uputiti na dodatnu obuku;
- utvrđeno neprovođenje propisanih mjera zaštite od požara prijaviti ravnatelju.

b) Kontrola ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara

Članak 55.

Odgovorna osoba obavlja kontrolu ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara.

Utvrđene nedostatke na navedenoj opremi dužna je prijaviti ravnatelju.

Članak 56.

Odgovorna osoba je dužna kontrolirati djelatnike glede primjene mjera zaštite od požara. Za utvrđene propuste ima pravo djelatnika udaljiti iz objekta GMS te protiv njega povesti stegovni postupak propisan drugim aktom, te izvijestiti ravnatelja.

IV. UPOZNAVANJE DJELATNIKA S OPASNOSTIMA IZ ZAŠTITE OD POŽARA

a) Osposobljavanje djelatnika

Članak 57.

Svaki djelatnik prije rasporeda na radno mjesto mora proći osnovno osposobljavanje u trajanju od minimalno 8 školskih sati na način i po programu utvrđenom Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom (" Narodne novine" broj. 61/94.).

Ospoznajanje djelatnika povjerava se onoj pravnoj osobi koja ispunjava uvjete za osposobljavanje djelatnika i koja ima suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje tih poslova.

c) Upoznavanje djelatnika s opasnostima na radnome mjestu

Članak 58.

Svakog djelatnika koji prvi put dolazi na radno mjesto, odgovorna osoba dužna je upoznati s opasnostima glede nastanka požara i eksplozije na tom mjestu i njegovoj okolini te poduzimaju mjere zaštite da ne nastane požar i eksplozija.

Nakon završenog upoznavanja djelatnika, izdaje mu se pisani naputak o - opasnostima i mjerama zaštite od požara i eksplozije kojih se mora držati tijekom rada.

Nakon upoznavanja i predaje pisanih naputaka, djelatnik potpisuje izjavu da je upoznat s opasnostima i mjerama zaštite od požara od prethodnog, o neposrednim opasnostima i mjerama zaštite od požara koje mora provoditi na tom novom radnom mjestu dužna gaje upoznati odgovorna osoba te ponoviti postupak sukladno stavku 2 i 3 ovog članka.

V. OBVEZE UPRAVNOG VIJEĆA, RAVNATELJA I DRUGIH DJELATNIKA ZA PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA I ODGOVORNOSTI ZBOG NEPRIMJENE PROPISANIH ILI NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

a) Obveze u primjeni mjera zaštite od požara

Članak 59.

Upravno vijeće NKČS:

- donosi planove i opće akte iz područja zaštite od požara
- donosi godišnji plan i program mjera za zaštitu od požara
- najmanje jednom godišnje razmatra stanje zaštite od požara -donosi potrebne odluke o primjeni mjera zaštite od požara
- obavlja i druge zadaće koje su mu zakonom stavljene u djelokrug

Članak 60.

Ravnatelj NKČS ima ovlaštenja i odgovornost da:

- osigura finansijska sredstva potrebna za realizaciju planova i programa zaštite od požara
- osigura nadzor nad provedbom zakonskih propisa i odluka Upravnog vijeća NKČS u provedbi i primjeni mjera za zaštitu od požara
- proanalizira sa suradnicima svaki požar sa svrhom da se ne ponovi ili izbjegne na drugom mjestu
- obavlja i druge zadaće koje su mu zakonom stavljene u djelokrug

Članak 61.

Dužnosti djelatnika u provedbi mjera zaštite od požara su:

- poduzimati, provoditi i držati se propisanih mjera zaštite od požara na radnom mjestu i u radnom prostoru;
- upoznati se s odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova na radnom mjestu
- prije rasporeda na drugo radno mjesto upoznati se s propisima i drugim mjerama zaštite od požara u svezi s novim poslovima na tom radnom mjestu; -držati se oznaka upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene na radnom mjestu i u radnom prostoru;
- pri obavljanju posla i rukovanju s opasnim tvarima (zapaljive, korozivne, otrovne i slično) spriječiti njihovo prolijevanje, curenje, prosipanje i istjecanje po radnim površinama;
- odbiti rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara ako nisu osigurane mjere zaštite od požara;
- aktivno sudjelovati u gašenju požara na svim građevinama i njihovim dijelovima u GMS;
- čuvati i pažljivo se odnositi prema opremi i sredstvima za gašenje požara, te prema oznakama upozorenja i znakovima ovješenim i naljepnicama za njihovu upotrebu.

b) Odgovornosti zbog neprimjene propisanih i naređenih mjera zaštite od požara

Članak 62.

Za neosiguravanje finansijskih sredstava za provođenje zakonom i podzakonskim aktima propisanih, naređenih te ovim Pravilnikom određenih mjera zaštite od požara odgovoran je ravnatelj NKČS.

Odgovorna osoba je odgovorna za posljedice koje proizlaze iz obavljanja poslova na radnim mjestima a, na kojima nisu poduzete zakonom i podzakonskima aktima propisane , naređene ili priznate mjere zaštite od požara.

Članak 63.

Ravnatelj čini lakšu povredu iz zaštite od požara u slučajevima neizvršenja obveza koje su propisane za sve djelatnike i kada ne obavlja svoje posebne poslove iz područja zaštite od požara, pa zbog toga može nastati ili je nastala manja materijalna šteta na imovini.

Ravnatelj čini težu povredu obveza iz zaštite od požara u slučajevima neizvršenja obveza iz zaštite od požara koje su propisane za sve djelatnike i kada ne obavlja svoje posebne poslove iz zaštite od požara, pa je zbog toga nastupila veća materijalna šteta za imovinu i lakše ili teže tjelesne ozljede djelatnika.

Članak 64.

Zbog povreda radne obveze iz zaštite od požara djelatniku se može izreći jedna od sljedećih mјera:

- opomena koju izriče ravnatelj
- smanjenje plaće za 10% u vremenu jednog mjeseca, a o čemu donosi odluku ravnatelj
- smanjenje plaće za 10%-40% za najviše 6 mjeseci, a o čemu odluku donosi disciplinski sud
- prestanak radnog odnosa i naknada prouzročene štete, a o čemu odluku donosi disciplinski sud.

Članak 65.

Lakše povrede radne obveze iz područja zaštite od požara su:

- nesudjelovati u gašenju požara i sprečavanju širenja požara ako su njime nastale manje materijalne štete nakon požara;
- nemarno ili nesavjesno obavljati obveze u svezi sa zaštitom od požara , ako nije izazvan požar ili je nastala manja materijalna šteta, -neprijaviti ravnatelju ili odgovornoj osobi za zaštitu od požara pojavu koja može prouzročiti nastanak požara;
- nemarno ili nesavjesno ponašati se prema opremi i sredstvima za gašenje požara;
- odbiti rad duži od radnog vremena u slučaju kada se to iz preventivnih razloga zaštite od požara zahtijeva;
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara unatoč spoznaji da nisu osigurane mјere zaštite od požara.

Teže povrede radne obveze iz područja zaštite od požara su:

- nesudjelovati u gašenju požara i sprečavanju nastanka širenja požara ako su nastale veće štete nakon požara, odnosno ako su uzrokovane lakše posljedice po zdravlje i život djelatnika ili imovinu;
- nemamo ili nesavjesno obavljati radne obveze iz zaštite od požara čijim postupkom je uzrokovan požar pa je došlo do lakše posljedice po djelatnika ili imovinu;

- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila lakša posljedica za život i zdravlje djelatnika i / ili imovinu;
- neopravdano odbiti izvršiti pojedine odluke, instrukcije i naputke iz zaštite od požara koji su donijeli i naložili ravnatelj ili odgovorna osoba zaštite od ' požara, a zbog čega je došlo do požara s lakšim posljedicama po život i zdravlje djelatnika i / ili imovinu;
- neprijaviti ravnatelju ili odgovornoj osobi zaštite od požara pojavu (kvar i si.) koja može prouzročiti požar ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje djelatnika i /ili imovinu;
- nedržati se propisa i pravila iz zaštite od požara na radnim mjestima s povećanim opasnostima od požara, sukladno ovom Pravilniku o zaštiti od požara ako je time učinjena lakša posljedica za život i zdravlje djelatnika i / ili imovinu;
- odbiti rad duže od punog radnog vremena u slučaju nastanka i gašenja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje djelatnika i / ili imovinu.

VI. DUŽNOSTI DJELATNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 66.

Svaki djelatnik koji prvi opazi neposrednu opasnost od nastanka požara ili opazi požar dužan je ukloniti opasnost odnosno ugasiti požar, ako to može bez opasnosti za sebe ili drugu osobu. Ako djelatnik to ne može učiniti sam, dužan je odmah obavijestiti ostale djelatnike i najbližu vatrogasnu postrojbu ili vatrogasnu postaju odnosno ispostavu radi početka akcije gašenja požara.

Prilikom dojave o nastalom požaru djelatnik treba dati sljedeće podatke:

- ime i prezime i broj telefona s kojeg se javlja
- mjesto (lokaciju) požara i najbliži pristup vozilima vatrogasne postrojbe
- da li je požar u građevini ili na otvorenom prostoru
- vrstu materijala koji gori (tekućina, plin, drvo, plastika, guma i si.)
- da li u požaru ima ozljeđenih

Članak 67.

Prije napuštanja radne prostorije i početka gašenja požara svaki djelatnik na svom radnom mjestu mora:

- isključiti električnu struju;
- zatvoriti dovod plina;

- iznijeti na sigurno mjesto , ako je moguće, boce s plinom ili posude sa zapaljivim tekućinama;
- izvesti na siguran prostor motorna vozila;
- spriječiti nastanak panike prilikom izlaska iz radnih prostora.

Članak 68.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara čim sazna za požar, utvrđuje koje se sve mjere moraju poduzeti glede upotrebe sredstava i opreme za gašenje požara, organizacije gašenja, evakuacije i spašavanja, traženja pomoći u slučaju osoba i sl. Također preuzima vođenje akcija gašenja požara do dolaska vatrogasne postrojbe.

Kao voditelj akcije gašenja požara dužna je osigurati da se na mjesto požara donesu raspoloživi i odgovarajući aparati za gašenje, te druga oprema koja se može koristiti za gašenje požara.

Prilikom akcije gašena na mjestu požara smije se nalaziti samo potreban broj djelatnika. Radi smanjenja štete, mora se voditi briga da se izbjegne nepotrebno polijevanje vode po predmetima i inventaru, te da se uklone materijali koji bi mogli biti oštećeni od širenja požara.

Članak 69.

Nakon završetka akcije gašenja požara odgovorna osoba zajedno s voditeljem akcije gašenja dužna je:

- na mjestu požara osigurati dežurstvo u potrebnom vremenskom trajanju radi sprječavanja ponovnog požara;
- osigurati dežurstvo na mjestu požara do dana, ako je požar ugašen tijekom noći;
- dežurnom tijekom dežurstva osigurati potrebnu vatrogasnu opremu i sredstva za gašenje požara.

Članak 70.

Upotrebijenu opremu i uređaje za gašenje požara potrebno je odmah dovesti u ispravno stanje i spremiti na određena mesta.

VII.PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 71.

U slučaju nesuglasja u provedbi ovog Pravilnika pravo tumačenja ima Upravno vijeće NKČS.

Članak 72.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način propisan za njegovo donošenje.

Članak 73.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osam dana nakon donošenja.

Ovaj Pravilnik donesen je na 18.sjednici Upravnog vijeća dana 13.lipnja 2011. godine i objavljen na oglasnoj ploči NKČS dana 13.lipnja 2011. godine, a stupio je na snagu 21.lipnja 2011. godine .

Ravnateljica NKČS

Snježana Pokorný

Predsjednica Upravnog vijeća

Danijela Kulović